



## Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ  
EVGENI TANCHEV  
της 16ης Ιουλίου 2020<sup>1</sup>

**Υπόθεση C-147/19**

**Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A.**  
**κατά**  
**Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI),**  
**Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)**

[αίτηση του Tribunal Supremo (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ισπανία)  
για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαίωμα εκμίσθωσης, δικαίωμα δανεισμού και δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας – Παρουσίαση στο κοινό φωνογραφημάτων εκδοθέντων για εμπορικούς σκοπούς – Αξίωση αποζημίωσης – Ενιαία εύλογη αμοιβή»

1. Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής απόφασεως του Tribunal Supremo (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ισπανία) αφορά την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115/EK<sup>2</sup> και του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ<sup>3</sup> (στο εξής, από κοινού με την οδηγία 2006/1154: οδηγία περί εκμίσθωσης), το οποίο έχει παρόμοια διατύπωση. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί καθοδήγηση όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής στο πλαίσιο της «παρουσίασης στο κοινό» οπτικοακουστικών έργων όταν έχουν ενσωματωθεί σε αυτά προϋφιστάμενα φωνογραφήματα.

2. Η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά αξιώσεις που προέβαλαν, βάσει της ισπανικής νομοθεσίας σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας περί εκμίσθωσης, δύο εταιρίες συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων ερμηνευτών ή εκτελεστών και παραγωγών φωνογραφημάτων στην Ισπανία, ζητώντας αμοιβή για την εικαζόμενη χρήση, από τηλεοπτική εταιρία, φωνογραφημάτων για παρουσίαση στο κοινό. Κατά την τηλεοπτική εταιρία, οι επίμαχες «παρουσιάσεις στο κοινό» είναι παρουσιάσεις όχι «φωνογραφημάτων» ή «αναπαραγωγών» αυτών, αλλά «οπτικοακουστικών έργων» και για το περιεχόμενο αυτό δεν οφείλεται η αμοιβή που αξιώνεται, έστω και αν στα οπτικοακουστικά έργα ενσωματώνονται προϋφιστάμενα φωνογραφήματα που εκδόθηκαν για εμπορικούς σκοπούς ως ηχητική επένδυση (ή μέρος της ηχητικής επένδυσης) αυτών.

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (κωδικοποιημένη έκδοση) (ΕΕ 2006, L 376, σ. 28, στο εξής: οδηγία 2006/115).

3 Οδηγία 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 1992, L 346, σ. 61, στο εξής: οδηγία 92/100).

3. Η απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου θα απαιτήσει κατ' ανάγκη ανάλυση όχι μόνο των σχετικών οδηγιών της Ένωσης, αλλά και διατάξεων του διεθνούς δικαίου, και ιδίως της διεθνούς σύμβασης για την προστασία των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφήματων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης (στο εξής: Σύμβαση της Ρώμης)<sup>4</sup> και της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα (στο εξής: Συνθήκη του ΠΟΔΙ)<sup>5</sup>.

## I. Το νομικό πλαίσιο

### A. Η Σύμβαση της Ρώμης

4. Η Σύμβαση της Ρώμης υπογράφηκε στη Ρώμη στις 26 Οκτωβρίου 1961 (στο εξής: Σύμβαση της Ρώμης).

5. Καίτοι δεν αποτελεί μέρος της έννομης τάξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Σύμβαση της Ρώμης παράγει εντούτοις έμμεσα αποτελέσματα εντός αυτής<sup>6</sup>.

6. Το άρθρο 3 της Σύμβασης της Ρώμης περιέχει τους ορισμούς ορισμένων εννοιών οι οποίες ορίζονται επίσης, καίτοι με κάποιες διαφοροποιήσεις, στη Συνθήκη του ΠΟΔΙ και χρησιμοποιούνται στην οδηγία περί εκμίσθωσης. Για τους σκοπούς της Σύμβασης αυτής, το άρθρο 3 περιέχει τους εξής ορισμούς:

«[...]

β) “φωνογράφημα”, κάθε αποκλειστικά ηχητική εγγραφή ήχων προερχόμενων από εκτέλεση ή από άλλους ήχους·

[...]

δ) “[δ]ημοσίευση” η θέση στη διάθεση του κοινού αντιτύπων ενός φωνογραφήματος σε επαρκή ποσότητα·

ε) “[α]ναπαραγωγή” η παραγωγή ενός ή περισσότερων αντιτύπων μίας εγγραφής·

[...]».

7. Το άρθρο 7 της ίδιας Σύμβασης ορίζει τα εξής:

«Η προβλεπόμενη από την παρούσα Σύμβαση προστασία υπέρ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών θα τους παρέχει το δικαίωμα να παρεμποδίζουν:

[...]

γ) τη χωρίς τη συναίνεσή τους εγγραφή επί υλικού φορέα της μη εγγεγραμμένης εκτέλεσής τους·

i) εφόσον η πρώτη εγγραφή πραγματοποιήθηκε χωρίς τη συναίνεσή τους·

ii) εφόσον η αναπαραγωγή πραγματοποιήθηκε προς σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους έδωσαν τη συναίνεσή τους·

4 Βλ. σημεία 4 επ. των προτάσεών μου.

5 Βλ. σημεία 10 επ. των προτάσεών μου.

6 Βλ. σημείο 48 των προτάσεών μου.

iii) εφόσον η πρώτη εγγραφή πραγματοποιήθηκε κατά τις διατάξεις του άρθρου 15 και η αναπαραγωγή έγινε προς σκοπούς διαφορετικούς από τους προβλεπόμενους από τις διατάξεις αυτές.»

8. Το άρθρο 12 ορίζει ότι, «εφόσον ένα φωνογράφημα που έχει εκδοθεί για σκοπούς εμπορικούς ή μία αναπαραγωγή αυτού του φωνογραφήματος χρησιμοποιείται αμέσως για ραδιοτηλεοπτική εκπομπή ή για οποιαδήποτε μετάδοση προς το κοινό, θα παρέχεται από το χρήστη προς τους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες ή προς τους παραγωγούς φωνογραφημάτων ή και προς τους δύο μία εύλογη και ενιαία αμοιβή. [...]». Η έννοια της «ενιαίας εύλογης αμοιβής» απαντά επίσης τόσο στη Συνθήκη του ΠΟΔΙ όσο και στην οδηγία περί εκμίσθωσης.

9. Το άρθρο 19 της Σύμβασης της Ρώμης έχει ως εξής:

«Παρά όλες τις λοιπές διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, το άρθρο 7 θα παύσει να εφαρμόζεται, αφότου ένας ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης δώσει τη συγκατάθεσή του για την ενσωμάτωση της εκτέλεσής του σε μία εγγραφή εικόνων ή εικόνων και ήχων.»

## ***B. Η Συνθήκη του ΠΟΔΙ***

10. Στις 20 Δεκεμβρίου 1996, συνήφθη στη Γενεύη η Συνθήκη του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ) για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα. Στις 16 Μαρτίου 2000, με την απόφαση 2000/278/ΕΚ<sup>7</sup>, το Συμβούλιο «ενέκρινε» τη Συνθήκη του ΠΟΔΙ και επέτρεψε την κατάθεση των εγγράφων σύναψης. Η Συνθήκη του ΠΟΔΙ κυρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 14 Δεκεμβρίου 2009 και τέθηκε σε ισχύ εντός της Ένωσης στις 14 Μαρτίου 2010. Επομένως, η Συνθήκη του ΠΟΔΙ αποτελεί μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης.

11. Το άρθρο 2 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα προβλέπει τα εξής:

«Στο πλαίσιο της παρούσας συνθήκης νοούνται ως:

[...]

β) “φωνογράφημα”, η εγγραφή ήχων προερχόμενων από εκτέλεση ή από άλλους ήχους ή από παράσταση ήχων, εκτός από την υλική ενσωμάτωση σε κινηματογραφική ταινία ή άλλο οπτικοακουστικό έργο·

γ) “εγγραφή”, η ενσωμάτωση ήχων ή της παράστασής τους, μέσω της οποίας μπορούν να γίνουν αντιληπτοί, να αναπαραχθούν ή να παρουσιαστούν μέσω ειδικής συσκευής·

[...]

ζ) “παρουσίαση στο κοινό” μιας εκτέλεσης ή φωνογραφήματος, η μετάδοση στο κοινό με κάθε μέσο, εκτός από τη ραδιοτηλεοπτική εκπομπή, των ήχων μιας εκτέλεσης ή των ήχων ή των αναπαραστάσεων ήχων που έχουν ενσωματωθεί σε φωνογράφημα. Στο πλαίσιο του άρθρου 15, η “παρουσίαση στο κοινό” περιλαμβάνει την παροχή της δυνατότητας ακοής από το κοινό των ήχων ή των παραστάσεών τους που έχουν ενσωματωθεί σε φωνογράφημα.»

<sup>7</sup> ΕΕ 2000, L 89, σ. 6.

12. Η διπλωματική διάσκεψη<sup>8</sup> ενέκρινε ορισμένες «κοινές δηλώσεις» σχετικά με τη Συνθήκη του ΠΟΔΙ<sup>9</sup>. Η Κοινή δήλωση σχετικά με το άρθρο 2, στοιχείο β', έχει ως εξής:

«Θεωρείται ότι ο ορισμός του φωνογραφήματος που προβλέπεται στο άρθρο 2 στοιχείο β) δεν σημαίνει ότι τα δικαιώματα επί του φωνογραφήματος επηρεάζονται κατά οιονδήποτε τρόπο από την ενσωμάτωσή του σε κινηματογραφικό ή άλλο οπτικοακουστικό έργο.»

13. Το άρθρο 15 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, με τίτλο «Δικαίωμα αμοιβής για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και την παρουσίαση στο κοινό», έχει ως εξής:

«1) Οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και οι παραγωγοί φωνογραφημάτων έχουν δικαίωμα ενιαίας και εύλογης αμοιβής για την άμεση ή έμμεση χρήση των φωνογραφημάτων τους που δημοσιεύονται για εμπορικούς σκοπούς, για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή για οποιαδήποτε παρουσίαση στο κοινό.

2) Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να ορίσουν στις εθνικές νομοθεσίες τους ότι η ενιαία και εύλογη αμοιβή μπορεί να ζητηθεί από τον χρήστη εκ μέρους του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη ή εκ μέρους του παραγωγού του φωνογραφήματος ή και από τους δύο. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να θεσπίσουν εθνικές νομοθετικές διατάξεις οι οποίες, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη και του παραγωγού φωνογραφήματος, προβλέπ[ουν] τους όρους σύμφωνα με τους οποίους κατανέμεται η ενιαία και εύλογη αμοιβή μεταξύ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και των παραγωγών φωνογραφημάτων.»

14. Στις 20 Δεκεμβρίου 1996, η διπλωματική διάσκεψη ενέκρινε «ψήφισμα σχετικά με τις οπτικοακουστικές εκτελέσεις», στο οποίο οι συμμετέχουσες αντιπροσωπείες εξέφρασαν τη λύπη τους για το γεγονός ότι «[η Συνθήκη του ΠΟΔΙ] δεν καλύπτει τα δικαιώματα των εκτελεστών επί των οπτικοακουστικών εγγραφών της εκτέλεσής τους» και ζήτησαν τη λήψη προπαρασκευαστικών μέτρων με σκοπό την έκδοση πρωτοκόλλου σχετικά με τις οπτικοακουστικές εκτελέσεις το αργότερο έως το 1998. Τέτοιο πρωτόκολλο δεν εκδόθηκε μεταγενέστερα και το ζήτημα δεν επιλύθηκε στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, αλλά εξετάστηκε τελικώς σε χωριστή συνθήκη, τη Συνθήκη του Πεκίνου, σχετικά με τις ερμηνείες και τις εκτελέσεις οπτικοακουστικών έργων, η οποία συνήφθη στις 24 Ιουνίου 2012.

### ***Γ. Η οδηγία 92/100***

15. Η οδηγία 92/100 εκδόθηκε στις 19 Νοεμβρίου 1992 και, κατόπιν αρκετών τροποποιήσεων των διατάξεών της, αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2006/115, η οποία κωδικοποίησε την τροποποιημένη οδηγία.

16. Το άρθρο 7 (Δικαίωμα αναπαραγωγής) της οδηγίας 92/100, όπως εκδόθηκε αρχικώς, είχε ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη παρέχουν το αποκλειστικό δικαίωμα συναίνεσης ή απαγόρευσης για την άμεση ή έμμεση αναπαραγωγή:

- στους καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές για την υλική ενσωμάτωση των εκτελέσεών τους,
- στους παραγωγούς φωνογραφημάτων, για τα φωνογραφήματά τους,

<sup>8</sup> Διπλωματική διάσκεψη για ορισμένα ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, η οποία συγκλήθηκε στη Γενεύη υπό την αιγίδα του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

<sup>9</sup> Κοινές δηλώσεις σχετικά με τη Συνθήκη του ΠΟΔΙ για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα εγκριθείσες από τη διπλωματική διάσκεψη στις [20 Δεκεμβρίου] 1996.

[...]

2. Το δικαίωμα αναπαραγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να μεταβιβάζεται, να εκχωρείται ή να αποτελεί αντικείμενο συμβατικών αδειών.»

17. Το άρθρο 8 της οδηγίας 92/100 παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητο από την έκδοσή του και παρατίθεται κατωτέρω, στο σημείο 20, όπως περιέχεται στην οδηγία 2006/115.

#### ***Δ. Η οδηγία 2001/29***

18. Το άρθρο 7 της οδηγίας 92/100 τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 (Δικαίωμα αναπαραγωγής) της οδηγίας 2001/29/ΕΚ<sup>10</sup>. Προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη παρέχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν, την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει:

[...]

β) στους καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές, όσον αφορά την εγγραφή σε υλικό φορέα των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους,

γ) στους παραγωγούς φωνογραφημάτων, όσον αφορά τα φωνογραφήματά τους,

[...]».

#### ***Ε. Η οδηγία 2006/115***

19. Η οδηγία 2006/115 κωδικοποίησε την κατ' επανάληψη τροποποιηθείσα οδηγία 92/100. Καίτοι έγιναν τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 7 της οδηγίας 92/100, το οποίο διαγράφηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 της οδηγίας 2001/29, το άρθρο 8 παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητο από την αρχική θέσπισή του στην οδηγία 92/100.

20. Το άρθρο 8 (Ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και παρουσίαση στο κοινό) προβλέπει τα εξής:

«[...]

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ένα δικαίωμα προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι ο χρήστης καταβάλλει εύλογη και ενιαία αμοιβή σε περίπτωση που ένα φωνογράφημα το οποίο εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς ή μια αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού χρησιμοποιείται για ασύρματη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή για οποιοδήποτε παρουσίαση στο κοινό και προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η αμοιβή αυτή κατανέμεται μεταξύ των καλλιτεχνών ερμηνευτών ή εκτελεστών και των παραγωγών των φωνογραφημάτων. Τα κράτη μέλη, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ καλλιτεχνών ερμηνευτών ή εκτελεστών και παραγωγών φωνογραφημάτων, μπορούν να θεσπίζουν τους όρους για την κατανομή της αμοιβής αυτής μεταξύ τους.

[...]»

<sup>10</sup> Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10, στο εξής: οδηγία 2001/29).

## **ΣΤ. Το ισπανικό δίκαιο**

21. Κατά το αιτούν δικαστήριο, το άρθρο 108, παράγραφος 4, και το άρθρο 116, παράγραφος 2, του Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (αναδιατυπωμένου κειμένου του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας) έχουν την ίδια ακριβώς διατύπωση. Η πρώτη από τις διατάξεις αυτές αφορά τα δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών και η δεύτερη τα δικαιώματα των παραγωγών φωνογραφήματων. Το κείμενο των δύο διατάξεων, όπως διαβιβάστηκε από το αιτούν δικαστήριο, έχει ως εξής:

«Οι χρήστες φωνογραφήματος που έχει δημοσιευθεί για εμπορικούς σκοπούς, ή αναπαραγωγής του εν λόγω φωνογραφήματος που χρησιμοποιείται για οποιαδήποτε παρουσίαση στο κοινό, οφείλουν να καταβάλλουν στους καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές και στους παραγωγούς φωνογραφήματων εύλογη και ενιαία αμοιβή, η οποία θα κατανέμεται μεταξύ αυτών. Σε περίπτωση που δεν έχει συναφθεί μεταξύ των ανωτέρω προσώπων συμφωνία για την κατανομή της αμοιβής αυτής, η τελευταία θα κατανέμεται ισομερώς [...]».

22. Το άρθρο 114, σημείο 1, του νόμου αυτού δίδει τον εξής ορισμό:

«Ως φωνογράφημα νοείται κάθε αποκλειστικά ηχητική εγγραφή ήχων προερχόμενων από εκτέλεση ενός έργου ή από άλλους ήχους».

## **II. Το ιστορικό της διαφοράς της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα**

23. Η διαφορά της κύριας δίκης αφορά αγωγές που άσκησαν οι εταιρίες συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (στο εξής: AGEDI) και Artistas Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (στο εξής: AIE) κατά της Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. (στο εξής: Atresmedia), με αίτημα να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταβάλει σε αυτές αποζημίωση για πράξεις παρουσίασης στο κοινό<sup>11</sup> φωνογραφήματων εκδοθέντων για εμπορικούς σκοπούς (ή αναπαραγωγών αυτών), οι οποίες τελέστηκαν στο χρονικό διάστημα από την 1η Ιουνίου 2003 έως την 31η Δεκεμβρίου 2009 μέσω τηλεοπτικών σταθμών που εκμεταλλεύεται η Atresmedia, και για την άνευ αδείας αναπαραγωγή φωνογραφήματων σε σχέση με τις ίδιες πράξεις παρουσίασης στο κοινό.

24. Στις 29 Ιουλίου 2010, η AGEDI και η AIE άσκησαν αγωγή κατά της Atresmedia ενώπιον του Juzgado de lo Mercantil de Madrid (εμποροδικείο Μαδρίτης, Ισπανία) με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης για τις προαναφερθείσες πράξεις παρουσίασης και αναπαραγωγής. Το δικαστήριο αυτό αποφάνθηκε ότι ουδεμία αποζημίωση οφείλεται για πράξεις παρουσίασης στο κοινό φωνογραφήματων που είχαν ενσωματωθεί ή «συγχρονιστεί» σε οπτικοακουστικά έργα ή για τη «λειτουργική» αναπαραγωγή αυτών. Το Juzgado Mercantil de Madrid (εμποροδικείο Μαδρίτης) έκρινε ότι ο συγχρονισμός προϋφιστάμενου φωνογραφήματος σε οπτικοακουστικό έργο, κατόπιν σχετικής άδειας που χορηγείται έναντι αμοιβής, δημιουργεί ένα νέο και αυτοτελές παράγωγο έργο και ότι τα δικαιώματα αμοιβής για την παρουσίαση στο κοινό και τη λειτουργική αναπαραγωγή του φωνογραφήματος (το οποίο, κατά τη διάταξη περί παραπομπής, το δικαστήριο αυτό χαρακτηρίζει «έργο») «αποσβέννυνται» με την καταβολή αμοιβής για τον συγχρονισμό. Το Juzgado Mercantil de Madrid (εμποροδικείο Μαδρίτης) διέταξε την Atresmedia να καταβάλει αποζημίωση για άλλους λόγους.

<sup>11</sup> Δεν είναι σαφής ο λόγος για τον οποίο οι τηλεοπτικές μεταδόσεις δεν χαρακτηρίζονται «ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές» αλλά «παρουσίαση στο κοινό». Εντούτοις, η «ραδιοτηλεοπτική εκπομπή» όπως ο όρος αυτός χρησιμοποιείται στο άρθρο 8 της οδηγίας περί εκμίσθωσης είναι «ασύρματη», και τούτο θα απέκλειε την καλωδιακή τηλεόραση. Από πρακτικής απόψεως, η υποχρέωση καταβολής της «ενιαίας εύλογης αμοιβής» ισχύει εξίσου για τις «ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές» και την «παρουσίαση στο κοινό».



25. Η AGEDI και η AIE άσκησαν έφεση κατά της απόφασης του Juzgado Mercantil de Madrid (εμποροδικείου Μαδρίτης) ενώπιον του Audiencia Provincial de Madrid (εφετείου Μαδρίτης, Ισπανία), με αίτημα να υποχρεωθεί η Atresmedia να καταβάλει επίσης αποζημίωση για πράξεις παρουσίασης στο κοινό φωνογραφήματων τα οποία είχαν «συγχρονιστεί» σε οπτικοακουστικά έργα που παρουσιάστηκαν στο κοινό μέσω των τηλεοπτικών σταθμών της Atresmedia. Το Audiencia Provincial de Madrid (εφετείο Μαδρίτης) έκανε δεκτή την έφεση και επισήμανε τα εξής στην απόφασή του:

«[...] το φωνογράφημα δεν είναι έργο [...] είναι απλώς ένα μέσο στο οποίο έχει εγγραφεί [συγκεκριμένη εκτέλεση]. [...] Συνεπώς, εφόσον το φωνογράφημα δεν είναι έργο, δεν είναι δυνατόν αυτό να αποτελέσει αντικείμενο οποιασδήποτε μετατροπής υπό την τεχνική – νομική έννοια και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή ούτε η δημιουργία παράγωγου έργου από το φωνογράφημα [...] Είναι βέβαιο ότι τα χαρακτηριστικά των ήχων που έχουν εγγραφεί στο φωνογράφημα είναι αντικειμενικά τα ίδια πριν από και μετά τον συγχρονισμό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι η ηχητική εγγραφή του οπτικοακουστικού έργου μετά τον συγχρονισμό του φωνογραφήματος, από τη στιγμή που αποτελεί απλή αντιγραφή των ηχητικών εγγραφών του συγχρονισμένου φωνογραφήματος, δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού. Αναπαραγωγή του η οποία παρουσιάζεται στο κοινό γεννά, όπως και η αναπαραγωγή του φωνογραφήματος, το δικαίωμα εύλογης αμοιβής που προβλέπεται [στις σχετικές διατάξεις της ισπανικής νομοθεσίας]».

26. Με το σκεπτικό αυτό, το Audiencia Provincial de Madrid (εφετείο Μαδρίτης) εξαφάνισε την απόφαση του Juzgado Mercantil (εμποροδικείου Μαδρίτης) και έκανε δεκτή την αγωγή των AGEDI και AIE στο σύνολό της.

27. Η Atresmedia άσκησε αναίρεση ενώπιον του Tribunal Supremo (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ισπανία), με αποκλειστικό αντικείμενο το αν η παρουσίαση στο κοινό, από την Atresmedia, οπτικοακουστικών έργων μέσω των τηλεοπτικών σταθμών της γεννά, για τους ενδιαφερόμενους ερμηνευτές ή εκτελεστές και παραγωγούς φωνογραφήματων, δικαίωμα εύλογης αμοιβής βάσει των διατάξεων της ισπανικής νομοθεσίας με τις οποίες μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης, και συγκεκριμένα βάσει του άρθρου 108, παράγραφος 4, και του άρθρου 116, παράγραφος 2, του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

28. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο, Ισπανία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Εμπίπτει στην έννοια της “αναπαραγωγής φωνογραφήματος που έχει δημοσιευθεί για σκοπούς εμπορικούς”, η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, των οδηγιών 92/100 και 2006/115, η αναπαραγωγή φωνογραφήματος που έχει δημοσιευθεί για εμπορικούς σκοπούς με οπτικοακουστική εγγραφή, η οποία ενσωματώνει την εγγραφή ενός οπτικοακουστικού έργου;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, υποχρεούται να καταβάλει την εύλογη και ενιαία αμοιβή που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, των εν λόγω οδηγιών, ραδιοτηλεοπτικός σταθμός που κάνει χρήση, για οποιοδήποτε είδος παρουσίασης στο κοινό, της οπτικοακουστικής εγγραφής που ενσωματώνει ένα κινηματογραφικό ή οπτικοακουστικό έργο, στην οποία αναπαράγεται φωνογράφημα που έχει δημοσιευθεί για σκοπούς εμπορικούς;»

29. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η Atresmedia, η AGEDI, η AIE, η Ισπανική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση, η οποία διεξήχθη στις 30 Ιανουαρίου 2020, άπαντες οι ως άνω μετέχοντες στη διαδικασία ανέπτυξαν προφορικές τις παρατηρήσεις τους.

### III. Ανάλυση

#### A. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

30. Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να αποσαφηνιστεί η έννοια της «αναπαραγωγής»<sup>12</sup> φωνογραφήματος το οποίο εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς», κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης. Στη διάταξη περί παραπομπής, το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει το ερώτημα αυτό σε σχέση με τη διαδικασία «συγχρονισμού» η οποία πραγματοποιείται κατά τη δημιουργία του οπτικοακουστικού έργου. Η Atresmedia δεν μετέχει στη διαδικασία αυτή υπό την ιδιότητά της ως φορέα μετάδοσης τηλεοπτικών σημάτων.

31. Όπως είναι διατυπωμένο, το προδικαστικό ερώτημα αναφέρεται στην *πράξη* της αναπαραγωγής· εντούτοις, το άρθρο 8, παράγραφος 2, αφορά την *πράξη* της χρησιμοποίησης του *αντικειμένου* «φωνογράφημα [...] ή αναπαραγωγή του φωνογραφήματος» για «παρουσίαση στο κοινό». Κατά την ισχύουσα νομοθεσία, το άρθρο 2 (Δικαίωμα αναπαραγωγής) της οδηγίας 2001/29 ρυθμίζει *πράξεις* αναπαραγωγής. Αυτή η ερμηνεία του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος υποστηρίζεται τόσο από τη συνοπτική έκθεση της θέσης της Atresmedia<sup>13</sup> όσο και από τη συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων που προέβησαν η AGEDI και η AIE<sup>14</sup>, όπως περιλαμβάνονται στη διάταξη περί παραπομπής του αιτούντος δικαστηρίου.

32. Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το πρώτο, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν τηλεοπτικός σταθμός ο οποίος, ως χρήστης, παρουσιάζει στο κοινό οπτικοακουστικό έργο όπου έχει ενσωματωθεί είτε φωνογράφημα που εκδόθηκε για εμπορικούς σκοπούς είτε αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού, υποχρεούται να καταβάλει την ενιαία εύλογη αμοιβή που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης. Στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως καθίσταται σαφές ότι ο «συγχρονισμός» των επίμαχων φωνογραφήματων πραγματοποιήθηκε κατόπιν λήψης της απαιτούμενης άδειας<sup>15</sup>. Ως εκ τούτου, προτείνω στο Δικαστήριο να αναδιατυπώσει τα προδικαστικά ερωτήματα και να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο καθοδήγηση σχετικά με το αν οι έννοιες του «φωνογραφήματος» ή της «αναπαραγωγής φωνογραφήματος», όπως χρησιμοποιούνται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης, καταλαμβάνουν οπτικοακουστικό έργο στο οποίο ενσωματώθηκε φωνογράφημα –κατόπιν λήψης άδειας από τους σχετικούς δικαιούχους του φωνογραφήματος, όπως απαιτείται από το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29– καθώς και καθοδήγηση σχετικά με το αν το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν ότι ο χρήστης οφείλει να καταβάλει «ενιαία εύλογη αμοιβή» στους δικαιούχους φωνογραφήματος υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης.

12 Κατά το γράμμα της οδηγίας περί εκμίσθωσης, «αναπαραγωγή του φωνογραφήματος *αυτού*» (η υπογράμμιση δική μου).

13 Βλ. σημείο 3 της ενότητας της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως με τον τίτλο «Πέμπτον».

14 Βλ. σημείο 5 της ενότητας της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως με τον τίτλο «Πέμπτον». Επομένως, το αιτούν δικαστήριο δεν ζητεί, κατά τα φαινόμενα, καθοδήγηση σχετικά με το αν η Atresmedia πραγματοποίησε η ίδια οποιαδήποτε «αναπαραγωγή», αλλά μάλλον σχετικά με το αν η ταινία ή άλλο οπτικοακουστικό περιεχόμενο το οποίο παρουσίασε στο κοινό μπορεί να θεωρηθεί «αναπαραγωγή» φωνογραφήματων. Το ερώτημα αφορά τις πράξεις των παραγωγών ταινιών ή άλλου οπτικοακουστικού περιεχομένου και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να χαρακτηριστούν τα προκύπτοντα έργα ή προϊόντα που δεν είναι έργα, και όχι τις πράξεις τηλεοπτικής εταιρίας στο πλαίσιο τηλεοπτικών εκπομπών ή παρουσιάσεως στο κοινό τέτοιων προκύπτοντων έργων ή προϊόντων που δεν είναι έργα. Επισημαίνεται ότι δεν αμφισβητείται ότι η μετάδοση του ποικίλου οπτικοακουστικού περιεχομένου συνιστά «παρουσίαση στο κοινό» και ότι τα επίμαχα φωνογραφήματα «εκδίδονται για εμπορικούς σκοπούς» –αυτό θεωρείται δεδομένο.

15 Βλ. αίτηση προδικαστικής παραπομπής, ενότητα υπό τον τίτλο «Πρώτον», σημείο 3, απόσπασμα από την απόφαση του Juzgado Mercantil de Madrid (εμποροδικείο Μαδρίτης) ([...] συγχρονισμός προϋπάρχοντος φωνογραφήματος σε οπτικοακουστικό έργο, κατόπιν σχετικής άδειας που χορηγείται έναντι αμοιβής [...]) και ενότητα υπό τον τίτλο «Πέμπτον», σημείο 2, in fine (έκθεση των ερμηνευτικών αμφιβολιών του αιτούντος δικαστηρίου) ([...] καθώς η αμοιβή των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων επί του φωνογραφήματος έχει καταβληθεί κατά τη χορήγηση της άδειας αναπαραγωγής ή συγχρονισμού του φωνογραφήματος αυτού με το οπτικοακουστικό έργο).



33. Προτού ασχοληθώ με το ζήτημα του χαρακτήρα του οπτικοακουστικού περιεχομένου στο οποίο ενσωματώνονται προηγουμένως εκδοθέντα φωνογραφήματα, θα εξετάσω τον χαρακτήρα της πράξης του «συγχρονισμού» που εκτελεί ο παραγωγός του οπτικοακουστικού περιεχομένου.

34. Στην υπόθεση Pelham<sup>16</sup>, το Δικαστήριο αποφάνθηκε, στο πλαίσιο του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29, ότι το δικαίωμα αναπαραγωγής παραγωγού φωνογραφήματος παρέχει σε αυτόν τη δυνατότητα να αντισταχθεί στη χρήση από τρίτον ενός ηχητικού sample, έστω και πολύ μικρής διάρκειας, από το φωνογράφημά του με σκοπό την ενσωμάτωση του sample αυτού σε άλλο φωνογράφημα, εκτός αν το sample ενσωματώνεται στο άλλο φωνογράφημα υπό μορφή τροποποιημένη και μη αναγνωρίσιμη κατά την ακρόαση, ακριβώς επειδή αυτή η λήψη του sample είναι πράξη εν μέρει «αναπαραγωγής» του φωνογραφήματος από το οποίο προέρχεται το sample. Επομένως, για τους σκοπούς του δικαιώματος αναπαραγωγής το οποίο προβλέπεται πλέον από το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι ο συγχρονισμός (ο οποίος, από πρακτικής απόψεως, θα συνεπάγεται πάντοτε αναγνωρίσιμη αναπαραγωγή του φωνογραφήματος) συνιστά πράξη αναπαραγωγής.

35. Καίτοι αυτή η πράξη «συγχρονισμού» είναι όντως «αναπαραγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29 και, ως εκ τούτου, απαιτεί τη συγκατάθεση και την άδεια<sup>17</sup> του σχετικού δικαιούχου, ήτοι του παραγωγού του φωνογραφήματος, εντούτοις αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι το αποτέλεσμα της πράξης αναπαραγωγής του φωνογραφήματος σε ένα νέο ευρύτερο όλον θα πρέπει επίσης να θεωρηθεί «αναπαραγωγή φωνογραφήματος» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης.

## ***B. Πεδίο εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης***

### *1. Ερμηνεία των όρων της οδηγίας 92/100 – το ιστορικό θέσπισης*

36. Η οδηγία 92/100 δεν παρείχε ορισμούς για πολλούς από τους βασικούς όρους που περιείχε. Κρίθηκε αναγκαίο να οριστούν οι όροι «εκμίσθωση», «δανεισμός» και «ταινία»<sup>18</sup>, αλλά οι περισσότεροι όροι –όπως «αναπαραγωγή» ή «φωνογράφημα»– δεν ορίστηκαν ρητώς στην οδηγία. Στην αιτιολογική έκθεση της αρχικής πρότασης της οδηγίας 92/100<sup>19</sup> κατέστη σαφές ότι η παράλειψη λεπτομερών ορισμών των χρησιμοποιούμενων όρων ήταν ηθελημένη επιλογή της Επιτροπής και ότι πρόθεση ήταν να ερμηνευθούν οι όροι της οδηγίας σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βέρνης<sup>20</sup> και τη Σύμβαση της Ρώμης<sup>21</sup>.

16 Απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Pelham κ.λπ. (C-476/17, EU:C:2019:624, σκέψη 29 και σημείο 1 του διατακτικού).

17 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η συγκατάθεση αυτή λήφθηκε δεόντως κατά τον χρόνο του επίμαχου συγχρονισμού.

18 Οι σχετικοί ορισμοί περιέχονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στο άρθρο 1, παράγραφος 3, και στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/100 αντιστοίχως. Η αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας ορίζει ότι «είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι έννοιες της εκμίσθωσης και του δανεισμού για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας».

19 Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί του δικαιώματος εκμίσθωσης, του δικαιώματος δανεισμού και ορισμένων δικαιωμάτων συγγενικών με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, COM(90) 586 final – SYN 319, της 24ης Ιανουαρίου 1991 (στο εξής: αρχική πρόταση).

20 Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, της 9ης Σεπτεμβρίου 1886, όπως αναθεωρήθηκε τελευταία στο Παρίσι στις 24 Ιουλίου 1971 και τροποποιήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 1979.

21 Βλ. αρχική πρόταση, Δεύτερο Μέρος, Κεφάλαιο I, τρίτη παράγραφος (σ. 56 στην αγγλική έκδοση του κειμένου), στην ενότητα σχετικά με το άρθρο 6 (Δικαίωμα Αναπαραγωγής), η οποία σε σχέση με τους δικαιούχους και το αντικείμενο του άρθρου αυτού παραπέμπει στα σχόλια που διατυπώνονται στη σελίδα 37, ενότητα 2.1, όπου επισημαίνεται (σε σχέση με το δικαίωμα εκμίσθωσης και το δικαίωμα δανεισμού) ότι «οι χρησιμοποιούμενοι όροι είναι θεμελιώδους σημασίας στον τομέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων και η σημασία τους έχει εναρμονιστεί εμμέσως σε μεγάλο βαθμό στις νομοθεσίες των περισσότερων κρατών μελών μέσω της Σύμβασης της Βέρνης [...] και της Σύμβασης της Ρώμης [...] Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας γίνεται παραπομπή στη Σύμβαση της Βέρνης και στη Σύμβαση της Ρώμης εφόσον οι όροι που χρησιμοποιήθηκαν [...] πρέπει να ερμηνευθούν σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές».

37. Όπως εκτίθεται στην τροποποιημένη πρόταση της οδηγίας 92/100<sup>22</sup>, η αρχική πρόταση περιοριζόταν στις «μορφές πειρατείας που συνδέονται με την υλική εκμετάλλευση», και –σε συμφωνία με την Πράσινη Βίβλο σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας<sup>23</sup>– δεν περιελάμβανε οποιαδήποτε προστασία συγγενικών δικαιωμάτων παρόμοια με εκείνη που θεσπίστηκε τελικώς στο άρθρο 8 της οδηγίας. Η τροποποιημένη πρόταση έλαβε υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε σχέση με το μετέπειτα άρθρο 8 της οδηγίας περί εκμίσθωσης και ενέκρινε την πρότασή του, με ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις στη διατύπωση, ως άρθρο 6α της τροποποιημένης πρότασης. Κατά την αιτιολογική έκθεση, το άρθρο 6α ακολούθησε σε μεγάλο βαθμό τις διατάξεις ελάχιστης προστασίας της Σύμβασης της Ρώμης, παρέχοντας στα κράτη μέλη την ευχέρεια να διατηρήσουν την εν λόγω προστασία ή να προβλέψουν ευρύτερη<sup>24</sup>.

38. Στη σύντομη ενότητα της αιτιολογικής έκθεσης σχετικά με το άρθρο 6α, παράγραφος 2 (μετέπειτα άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης), επισημαίνεται ότι η διάταξη «προβλέπεται καταρχήν στη νομοθεσία των περισσότερων κρατών μελών. Αποτελεί διάταξη ελάχιστης προστασίας». Στην αιτιολογική έκθεση δεν παρέχονται παραδείγματα τέτοιων νομοθεσιών των κρατών μελών, η δε αρχική πρόταση, καίτοι περιέχει εκτενή ανάλυση του τότε ισχύοντος νομικού καθεστώτος στα κράτη μέλη όσον αφορά τόσο τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσο και τα συγγενικά δικαιώματα, εντούτοις δεν περιελάμβανε διάταξη παρεμφερή με αυτήν του άρθρου 8 και δεν εξετάζει συγκρίσιμες διατάξεις στις νομοθεσίες των κρατών μελών. Δεδομένου ότι το δίκαιο συγγενικών δικαιωμάτων ήταν, γενικώς, σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης την εποχή εκείνη, τόσο διεθνώς όσο και στα κράτη μέλη, δεν είναι πιθανόν η νομοθεσία των περισσότερων κρατών μελών να προέβλεπε, το 1992, τέτοια οικονομικά δικαιώματα σχετικά με την «παρουσίαση στο κοινό» οπτικοακουστικών έργων για παραγωγούς και ερμηνευτές ή εκτελεστές φωνογραφημάτων των οποίων οι ηχογραφήσεις περιλήφθηκαν σε τέτοια οπτικοακουστικά έργα, όπως αυτά που προβάλλουν η AGEDI και η AIE. Ομοίως, δεν θεωρείται πιθανό ότι, κατά την κατάρτιση της νέας διάταξης βάσει της γνώμης του Κοινοβουλίου, η Επιτροπή είχε την πρόθεση να θεσπίσει τέτοια δικαιώματα.

39. Τελικώς, το άρθρο 6α, παράγραφος 2, της τροποποιημένης πρότασης θεσπίστηκε ως άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100 με μικρές και άνευ σημασίας τροποποιήσεις στο γράμμα του. Ως εκ τούτου, από το ιστορικό θέσπισης της διάταξης προκύπτει σαφώς ότι το εύρος της παρεχόμενης από το άρθρο 8, παράγραφος 2, προστασίας δεν προοριζόταν να επεκτείνει ριζικώς την προστασία η οποία υφίστατο ήδη στα περισσότερα κράτη μέλη. Η αιτιολογική σκέψη 10 και οι σαφείς δηλώσεις στην αιτιολογική έκθεση της αρχικής πρότασης, καθώς και τα σχόλια σχετικά με το άρθρο 6α στην αιτιολογική έκθεση της τροποποιημένης πρότασης, επιβεβαιώνουν ότι οι όροι που χρησιμοποιούνται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, θα πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των παρεμφερών όρων οι οποίοι ορίζονται στη Σύμβαση της Ρώμης.

## 2. Η Σύμβαση της Ρώμης

40. Το άρθρο 12 της Σύμβασης της Ρώμης, με τίτλο «Δευτερεύουσες χρήσεις των φωνογραφημάτων» ορίζει ότι, «εφόσον ένα φωνογράφημα που έχει εκδοθεί για σκοπούς εμπορικούς ή μία αναπαραγωγή αυτού του φωνογραφήματος χρησιμοποιείται άμεσα για ραδιοτηλεοπτική εκπομπή ή για οποιαδήποτε μετάδοση προς το κοινό, θα παρέχεται από το χρήστη προς τους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες ή προς τους παραγωγούς φωνογραφημάτων ή και προς τους δύο μία εύλογη και ενιαία αμοιβή».

22 Βλ. «Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί του δικαιώματος εκμίσθωσης, του δικαιώματος δανεισμού και ορισμένων δικαιωμάτων συγγενικών με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα της διανοίας», COM(92) 159 final – SYN 319, της 30ής Απριλίου 1992, (στο εξής: τροποποιημένη πρόταση), αιτιολογική έκθεση, σ. 13 επ., όσον αφορά το άρθρο 6α της τροποποιημένης πρότασης.

23 Πράσινη Βίβλος για το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνολογική πρόκληση – Προβλήματα του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση, COM(88) 172 final, 7 Ιουνίου 1988.

24 Βλ. αιτιολογική έκθεση της τροποποιημένης πρότασης, σ. 13, ενότητα σχετικά με το άρθρο 6α.

41. Από τη διάταξη αυτή εμπνεύστηκαν οι συντάκτες της οδηγίας περί εκμίσθωσης το άρθρο 8, παράγραφος 2. Καίτοι το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης διαφέρει από ορισμένες απόψεις από το άρθρο 12 της Σύμβασης της Ρώμης (η οδηγία δεν επιτρέπει επιφυλάξεις παρεμφερείς προς εκείνες που επιτρέπονται βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 1, στοιχείο α', της Σύμβασης της Ρώμης, απαιτεί να παρέχεται η ενιαία εύλογη αμοιβή τόσο σε παραγωγούς φωνογραφήματων όσο και σε ερμηνευτές ή εκτελεστές<sup>25</sup> και αφορά τόσο την άμεση όσο και την έμμεση χρήση), εντούτοις τα τμήματα της διάταξης αυτής τα οποία έχουν τη μεγαλύτερη σημασία για την υπό κρίση υπόθεση («ένα φωνογράφημα το οποίο εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς ή μια αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού») διατυπώνονται με τον ίδιο τρόπο στη Σύμβαση της Ρώμης και στην οδηγία. Το άρθρο 12 αποτέλεσε αργότερα τη βάση για το άρθρο 15 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, η οποία εξετάζεται στην ενότητα 3 κατωτέρω, υπό τον τίτλο «Η Συνθήκη του ΠΟΔΙ».

42. Για τους σκοπούς της Σύμβασης της Ρώμης (και, επομένως, θεωρητικά για τους σκοπούς της οδηγίας 92/100), ο όρος «φωνογράφημα» ορίζεται στο άρθρο 3, στοιχείο β', της Σύμβασης της Ρώμης ως «κάθε αποκλειστικά ηχητική εγγραφή ήχων προερχόμενων από εκτέλεση ή από άλλους ήχους». Στον οδηγό για τη Σύμβαση της Ρώμης και τη Σύμβαση για τα φωνογραφήματα (Guide to the Rome Convention and to the Phonograms Convention)<sup>26</sup> επισημαίνεται ρητώς ότι «[η εγγραφή] πρέπει να είναι αποκλειστικά ηχητική [προκειμένου να μπορεί να χαρακτηριστεί φωνογράφημα]. Εγγραφή εικόνων (π.χ. κινηματογράφος) ή εικόνων και ήχων (π.χ. τηλεόραση) [...] εξαιρείται».

43. Βάσει του ορισμού αυτού, καμία οπτικοακουστική εγγραφή δεν εμπίπτει στον όρο «φωνογράφημα» όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 12 της Σύμβασης της Ρώμης, ούτε, θεωρητικά, στον όρο «φωνογράφημα» όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100. Ως εκ τούτου, βάσει της ερμηνείας αυτής, ούτε το άρθρο 12 της Σύμβασης της Ρώμης ούτε το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100 επιβάλλουν την καταβολή της ενιαίας εύλογης αμοιβής για την παρουσίαση στο κοινό οπτικοακουστικής εγγραφής, εκτός εάν η εγγραφή είναι «αναπαραγωγή φωνογραφήματος» εκδοθέντος για εμπορικούς σκοπούς.

44. Το άρθρο 3, στοιχείο ε', της Σύμβασης της Ρώμης ορίζει ως «αναπαραγωγή» την παραγωγή ενός ή περισσότερων αντιτύπων μιας εγγραφής. Στο πλαίσιο της Σύμβασης της Ρώμης του 1961 και της τότε εξέλιξης της τεχνολογίας, το «αντίτυπο» θεωρείτο ότι είχε υλική υπόσταση<sup>27</sup>. Μολονότι η αναπαραγωγή δεν είναι υποχρεωτικώς πανομοιότυπο αντίγραφο του συνόλου του αντιγραφόμενου υλικού, βάσει της Σύμβασης της Ρώμης κάθε ερμηνεία του όρου που επεκτείνει την έννοια της αναπαραγωγής φωνογραφήματος σε κάτι το οποίο δεν είναι το ίδιο φωνογράφημα αντιβαίνει στην εν γένει οικονομία και στο σύστημα της Σύμβασης και δεν συνάδει προς το σύνθημα που αποδίδεται στους όρους «αναπαραγωγή» ή «αντίτυπο».

45. Επομένως, εκτιμώ ότι η ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης υπό το πρίσμα των διατάξεων της Σύμβασης της Ρώμης ενισχύει σαφώς το συμπέρασμα ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν δικαίωμα σε εύλογη αμοιβή για την παρουσίαση στο κοινό οπτικοακουστικού έργου στο οποίο έχει ενσωματωθεί φωνογράφημα εκδοθέν για εμπορικούς σκοπούς (ή μέρη αυτού).

<sup>25</sup> Βλ., επίσης, πρόσφατες προτάσεις μου στην υπόθεση Recorded Artists Actors Performers, (C-265/19, EU:C:2020:512), η οποία αφορά ειδικότερα την αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης και την αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίζουν ποιοι ερμηνευτές ή εκτελεστές τρίτων χωρών δικαιούνται εύλογη αμοιβή.

<sup>26</sup> Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας, «Guide to the Rome Convention and to the Phonograms Convention», 1981, σχόλια στο άρθρο 3, στοιχείο β', σημείο 3.7, σ. 22. Βλ., επίσης, σχόλια στο άρθρο 3, στοιχείο ε', στα οποία επισημαίνεται, στο σημείο 3.15 στη σελίδα 24, ότι το «φωνογράφημα» είναι αποκλειστικά και μόνον ηχητική εγγραφή ήχων, ενώ η «εγγραφή» μπορεί να είναι οπτική ή οπτικοακουστική, καθώς και ότι «η Σύμβαση της Ρώμης προστατεύει μόνο φωνογραφήματα τα οποία είναι αποκλειστικά και μόνο ήχοι».

<sup>27</sup> Αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης στο «Guide to the Rome Convention and to the Phonograms Convention» (όπ.π.), όπου, στα σχόλια σχετικά με το άρθρο 10 (Δικαίωμα αναπαραγωγής παραγωγών φωνογραφήματος), υπενθυμίζεται η συμφωνία της διπλωματικής διάσκεψης ότι «άμεση» αναπαραγωγή φωνογραφήματος σημαίνει αναπαραγωγή μέσω της χρήσης της μήτρας και ότι «έμμεση» αναπαραγωγή σημαίνει αναπαραγωγή μέσω της χρήσης δίσκου προερχόμενου από μήτρα ή μέσω ηχογράφησης ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού προγράμματος περιέχοντος το φωνογράφημα.

### 3. Η Συνθήκη του ΠΟΔΙ

46. Η Συνθήκη του ΠΟΔΙ υπογράφηκε από την Κοινότητα στις 20 Δεκεμβρίου 1996 και «εγκρίθηκε» με την απόφαση 2000/278 του Συμβουλίου. Κυρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 14 Δεκεμβρίου 2009 και τέθηκε σε ισχύ εντός της Ένωσης στις 14 Μαρτίου 2010.

47. Το Δικαστήριο έχει ήδη εξετάσει το ζήτημα κατά πόσον η Συνθήκη του ΠΟΔΙ τυγχάνει εφαρμογής στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην απόφαση SCF<sup>28</sup>, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Συνθήκη του ΠΟΔΙ «δεσμεύ[ει] τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη», δεδομένου ότι η Συνθήκη του ΠΟΔΙ υπογράφηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εγκρίθηκε με την απόφαση 2000/278 του Συμβουλίου. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις της Συνθήκης του ΠΟΔΙ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης και συνακόλουθα εφαρμόζονται εντός αυτής<sup>29</sup>.

48. Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, από καμία διάταξη της συνθήκης δεν προκύπτει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που τα συμβαλλόμενα μέρη υπέχουν το ένα έναντι του άλλου βάσει της Συμβάσεως της Ρώμης. Με αυτό το δεδομένο, το Δικαστήριο έκρινε στην απόφαση SCF ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, μολονότι δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της Συμβάσεως της Ρώμης, υποχρεούται εντούτοις «να μην παρακωλύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που τα κράτη μέλη υπέχουν από τη Σύμβαση αυτή» και ότι, επομένως, η Σύμβαση της Ρώμης παράγει έμμεσα αποτελέσματα εντός της Ένωσης<sup>30</sup>. Στην απόφαση αυτή το Δικαστήριο δεν αναφέρθηκε στις συνέπειες που έχει η Σύμβαση της Ρώμης επί του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου της οδηγίας περί εκμίσθωσης μέσω της χρήσης όρων που ορίζονται ουσιαστικά διά παραπομπής στην εν λόγω Σύμβαση, όπως προεκτέθηκε στα σημεία 36 επ. των προτάσεων μου στο πλαίσιο της εξέτασης του ιστορικού θέσπισης της οδηγίας.

49. Το άρθρο 2 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ παρέχει τους ορισμούς μερικών βασικών όρων. Ειδικότερα, ως «φωνογράφημα» νοείται «η εγγραφή ήχων προερχόμενων από εκτέλεση ή από άλλους ήχους ή από παράσταση ήχων, εκτός από την υλική ενσωμάτωση σε κινηματογραφική ταινία ή άλλο οπτικοακουστικό έργο». Ο ορισμός αυτός στηρίζεται στην έννοια του «φωνογραφήματος» όπως ορίζεται στη Σύμβαση της Ρώμης και τη διευρύνει με δύο τρόπους. Αντικατοπτρίζοντας τις εξελίξεις στη μουσική τεχνολογία, ο ορισμός της Συνθήκης του ΠΟΔΙ καταλαμβάνει επίσης «παραστάσεις ήχων» – για παράδειγμα, ηχογραφήσεις συνθετικών ήχων, όπως ήχους από συνθεσάιζερ, οι οποίοι δεν έχουν παραχθεί ποτέ ως πραγματικοί ήχοι πριν από την πραγματοποίηση της εγγραφής.

50. Επιπλέον, ο ορισμός του «φωνογραφήματος» στη Συνθήκη του ΠΟΔΙ καταλαμβάνει επίσης εγγραφές ήχου ή παραστάσεις ήχων που ενσωματώνονται σε οπτικοακουστική εγγραφή η οποία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «έργο» για σκοπούς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η αλλαγή αυτή είναι σημαντική.

51. Στην Κοινή δήλωση σχετικά με το άρθρο 2, στοιχείο β', επισημαίνεται επιπλέον ότι «ο ορισμός του φωνογραφήματος [...] δεν σημαίνει ότι τα δικαιώματα επί του φωνογραφήματος επηρεάζονται κατά οιονδήποτε τρόπο από την ενσωμάτωσή του<sup>31</sup> σε κινηματογραφικό ή άλλο οπτικοακουστικό έργο».

28 Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 2012, SCF *Conorzio Fonografici*, (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 38).

29 Όπ.π. (σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

30 Όπ.π. (σκέψη 50).

31 Στο αγγλικό κείμενο, η αντωνυμία «their» παραπέμπει γραμματικά στα «δικαιώματα» επί των φωνογραφημάτων. Είναι πρόδηλο ότι αυτό δεν μπορεί αν είναι ορθό – πρέπει να θεωρηθεί ότι η αντωνυμία «their» έχει την έννοια της αντωνυμίας «its» και παραπέμπει στο φωνογράφημα και όχι στα δικαιώματα. Πρβλ., Reinbothe, J., και von Lewinski, S., *The WIPO Treaties 1996 – The WIPO Copyright Treaty and The WIPO Performances and Phonograms Treaty: Commentary and Legal Analysis*, Butterworths LexisNexis, 2002, σημείο 36, σ. 259. Την ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνει το εξίσου αυθεντικό κείμενο στη γαλλική γλώσσα της Κοινής δήλωσης, του οποίου το σχετικό χωρίο έχει ως εξής: «la définition du phonogramme [...] n'implique pas que l'incorporation dans une œuvre cinématographique ou une autre œuvre audiovisuelle ait une quelconque incidence sur les droits sur le phonogramme», όπου εξυπακούεται ότι η ενσωμάτωση αφορά το φωνογράφημα και όχι τα δικαιώματα.



52. Η AGEDI και η AIE υποστήριξαν ότι πρέπει να γίνει δεκτό ότι η δήλωση αυτή σημαίνει ότι τα δικαιώματα των δικαιούχων φωνογραφήματων εξακολουθούν να ισχύουν μετά την ενσωμάτωση του φωνογραφήματος σε οπτικοακουστικό έργο ως εάν το οπτικοακουστικό έργο ήταν (επίσης) φωνογράφημα. Κατά την άποψή μου, το επιχείρημα αυτό και η συγκεκριμένη ερμηνεία της Κοινής δήλωσης δεν είναι ορθά.

53. Η εν γένει οικονομία και το σύστημα του άρθρου 2, στοιχείο β', και του άρθρου 15 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, καθώς και οι διαπραγματεύσεις που κατέληξαν στην τελική μορφή των διατάξεων αυτών, δεν συνηγορούν υπέρ της ως άνω ερμηνείας, ούτε υπέρ του οξύμωρου ότι ένα φωνογράφημα το οποίο είναι μέρος οπτικοακουστικού έργου θα μπορεί επίσης, ενσωματωμένο στο οπτικοακουστικό έργο, να χαρακτηριστεί ταυτοχρόνως ως «φωνογράφημα».

54. Όπως εκτίθεται στον οδηγό των Συνθηκών του ΠΟΔΙ για τα πνευματικά δικαιώματα και τα συγγενικά δικαιώματα<sup>32</sup>, δηλαδή στο ερμηνευτικό έγγραφο το οποίο έχει καταρτιστεί από τον ΠΟΔΙ και το οποίο, χωρίς να είναι νομικά δεσμευτικό, χρησιμεύει εντούτοις στο Δικαστήριο ως εργαλείο για την ερμηνεία της Συνθήκης του ΠΟΔΙ<sup>33</sup>, σκοπός της Κοινής δήλωσης σχετικά με το άρθρο 2, στοιχείο β', ήταν να επαναβεβαιώσει ότι τα φωνογραφήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται σε οπτικοακουστικά έργα μόνο βάσει κατάλληλων συμβατικών ρυθμίσεων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των δικαιωμάτων των παραγωγών φωνογραφήματων, και ότι, εάν χρησιμοποιηθούν εκ νέου εκτός του οπτικοακουστικού έργου, τα φωνογραφήματα θεωρούνται (εκ νέου) φωνογραφήματα, όπερ σημαίνει ότι το φωνογράφημα το οποίο ενσωματώνεται στο οπτικοακουστικό έργο χάνει τον χαρακτήρα του ως φωνογραφήματος ενόσω είναι μέρος του οπτικοακουστικού όλου (καθώς και ότι, βάσει της Κοινής δήλωσης, ανακτά το καθεστώς του φωνογραφήματος εάν διαχωριστεί εκ νέου από το οπτικοακουστικό όλο)<sup>34</sup>. Βλ. επίσης τη συζήτηση στην κύρια επιτροπή I της διπλωματικής διάσκεψης, στην οποία αποσαφηνίστηκε ότι η ηχητική επένδυση ταινίας, όταν εκδίδεται ως ηχογράφημα, θα πρέπει να χαρακτηρίζεται φωνογράφημα<sup>35</sup>.

55. Η άποψη αυτή βρίσκει επίσης έρεισμα στη βιβλιογραφία. Βλ., για παράδειγμα, «The WIPO Treaties 1996», σ. 258, πρώτο και δεύτερο μέρος του σημείου 35 σχετικά με το άρθρο 2 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, όπου εκτίθενται τα εξής: «[Η] εξαίρεση από τον ορισμό [ως “φωνογραφήματος”] ισχύει μόνο όταν η ηχητική επένδυση εμφανίζεται μαζί, ή συνδέεται άλλως, με την εικόνα. [...] [Ε]ίναι άνευ σημασίας το αν η ηχητική επένδυση σχεδιάστηκε αρχικώς για να αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης [...] ως φωνογράφημα [...]. Το αυτό ισχύει σε σχέση με τον χρόνο εγγραφής: δεν ασκεί επιρροή το αν η ηχητική επένδυση ταινίας προκύπτει από προϋφιστάμενη ηχογράφιση ή ηχογραφήθηκε συγχρόνως με τις εικόνες [...] [Ο] τρόπος εκμετάλλευσης –ως αδιαχώριστο μέρος οπτικοακουστικού έργου ή χωριστά ως απλή ηχογράφιση ήχων– είναι καθοριστικής σημασίας. Σε περίπτωση που προϋφιστάμενη εγγραφή ήχων ή παραστάσεων ήχων ενσωματώνεται μεταγενέστερα σε οπτικοακουστικό έργο, η φύση του δεν μεταβάλλεται και αυτό παραμένει “φωνογράφημα”: η φύση του ως φωνογραφήματος μπορεί να θεωρηθεί ότι αναστέλλεται διαρκούς της ενσωμάτωσης».

32 «Guide to the Copyright and Related Rights Treaties Administered by WIPO and Glossary of Copyright and Related Rights Terms», WIPO Publication No. 891(E).

33 Πρβλ. όσον αφορά τον οδηγό για τη Σύμβαση της Βέρνης του ΠΟΔΙ («Guide to the Berne Convention», Γενεύη, 1978), απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, σκέψη 41), και προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:43, σημείο 122).

34 Guide to the Copyright and Related Rights Treaties Administered by WIPO, σ. 235, σημείο PPT-2.8.

35 Βλ. «Records of the Diplomatic Conference of Certain Copyright and Neighbouring Rights Questions», Γενεύη 1996, σ. 691, σημεία 400 και 402.



56. Στη νομική θεωρία έχουν διατυπωθεί και άλλες απόψεις. Βλ. από τους ίδιους συγγραφείς, *The WIPO Treaties on Copyright*<sup>36</sup>, σ. 272, σημεία 8.2.41 και 8.2.42, στα οποία εξετάζεται η άποψη ότι προϋφιστάμενα φωνογραφήματα θα μπορούσαν να διατηρούν τον χαρακτήρα τους ως φωνογραφήματων ακόμη και ενσωματωμένα σε οπτικοακουστικό έργο, και σ. 489, ενότητες 9.2.8 και 9.2.9, στις οποίες εκτίθενται διαφορετικές ερμηνείες, από διάφορα συμβαλλόμενα κράτη, του άρθρου 2, στοιχείο γ', της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, ζήτημα το οποίο τέθηκε στη διπλωματική διάσκεψη του 2000 κατά τις διαπραγματεύσεις που κατέληξαν τελικώς στη Συνθήκη του Πεκίνου<sup>37</sup>.

57. Το «ψήφισμα σχετικά με τις οπτικοακουστικές εκτελέσεις», το οποίο ενέκρινε η διπλωματική διάσκεψη στις 20 Δεκεμβρίου 1996, όπου οι συμμετέχουσες αντιπροσωπείες εξέφρασαν τη λύπη τους για το γεγονός ότι «[η Συνθήκη του ΠΟΔΙ] δεν καλύπτει τα δικαιώματα των εκτελεστών επί των οπτικοακουστικών εγγραφών της εκτέλεσής τους», επιβεβαιώνει επίσης την άποψη ότι το άρθρο 15 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ δεν παρέχει δικαίωμα σε ενιαία εύλογη αμοιβή για παρουσιάσεις στο κοινό οπτικοακουστικών έργων στα οποία έχει ενσωματωθεί προϋφιστάμενο φωνογράφημα.

58. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, η ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης, υπό το πρίσμα των διατάξεων της Συνθήκης του ΠΟΔΙ και με σκοπό την εναρμόνιση των διατάξεων της οδηγίας περί εκμίσθωσης προς τις διατάξεις της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, υποστηρίζει σαφώς το συμπέρασμα ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν δικαίωμα σε εύλογη αμοιβή για την παρουσίαση στο κοινό οπτικοακουστικού έργου στην ηχητική επένδυση του οποίου έχει συγχρονιστεί φωνογράφημα (ή μέρος αυτού) εκδοθέν για εμπορικούς σκοπούς.

#### 4. *Re:Sound κατά Motion Picture Theatre Associations of Canada*

59. Στην υπόθεση *Re:Sound v. Motion Picture Theatre Associations of Canada*<sup>38</sup> ζητήθηκε από το Supreme Court of Canada (Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά) να ερμηνεύσει τις καναδικές νομικές διατάξεις που θεσπίστηκαν προς συμμόρφωση του Καναδά με τις υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το άρθρο 12 της Σύμβασης της Ρώμης. Καίτοι η ορολογία της επίμαχης καναδικής νομοθεσίας διέφερε σε κάποιο βαθμό από την ορολογία που χρησιμοποιείται στη Σύμβαση της Ρώμης και στην οδηγία περί εκμίσθωσης, εντούτοις τα ζητήματα που κλήθηκε να εξετάσει το καναδικό δικαστήριο ήταν σε μεγάλο βαθμό παρεμφερή προς τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο στην υπό κρίση υπόθεση.

60. Κατά την καναδική νομοθεσία, ως «ηχογράφημα» νοείται ηχογράφηση συνιστάμενη σε ήχους, εξαιρουμένης, εντούτοις, «κάθε ηχητικής επένδυσης κινηματογραφικού έργου όταν συνοδεύει το κινηματογραφικό έργο». Επισημαίνεται ότι ο ορισμός αυτός προσεγγίζει μάλλον τον ορισμό του «φωνογραφήματος» στη Συνθήκη του ΠΟΔΙ παρά τον ορισμό του όρου αυτού στη Σύμβαση της Ρώμης, στο μέτρο που η εξαίρεση για την ηχητική επένδυση ισχύει μόνο σε σχέση με ηχογραφήματα τα οποία συνοδεύουν κινηματογραφικά «έργα».

36 Reinbothe, J., και von Lewinski, S, *The WIPO Treaties on Copyright – A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*, 2η έκδ., Oxford University Press, 2015.

37 Βλ. απόψεις της Αυστραλίας, όπως καταγράφονται στα συνοπτικά πρακτικά της κύριας επιτροπής I (Summary Minutes MC I) του 2000, σημείο 319, για άποψη παρεμφερή με τη δική μου στις παρούσες προτάσεις· βλ., για παράδειγμα, απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία τάχθηκε υπέρ κάποιου βαθμού ελευθερίας κατά την ερμηνεία (ίδια πρακτικά, σημείο 97), και απόψεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ιαπωνίας για θεωρήσεις οι οποίες διαφέρουν από την υποστηριζόμενη στις παρούσες προτάσεις (ίδια πρακτικά, σημεία 95 και 96, αντιστοίχως).

38 [2012] 2 SCR 376.

61. Το Supreme Court of Canada (Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά) έκρινε ομόφωνα ότι αυτός ο ορισμός του «ηχογραφήματος» συνεπάγεται ότι δεν γεννάται κανένα δικαίωμα σε εύλογη αμοιβή όταν ηχητική επένδυση συνοδεύει την κινηματογραφική ταινία, όμως η αμοιβή αυτή οφείλεται εάν η ηχητική επένδυση «παίζεται χωριστά από την ταινία ή το [τηλεοπτικό] πρόγραμμα», καθώς και ότι η ερμηνεία αυτή είναι συνεπής προς τον ορισμό του «φωνογραφήματος» στο άρθρο 3 της Σύμβασης της Ρώμης, δεδομένου ότι η καναδική παρέκκλιση για την «ηχητική επένδυση» δεν προέβλεψε εξαίρεση για «αποκλειστικά ηχητικές εγγραφές»<sup>39</sup>.

62. Η ανάλυση της υπόθεσης εκείνης παρέχει ενδιαφέρουσες πληροφορίες, καίτοι, ασφαλώς, δεν είναι καθοριστική για την εκτίμηση του Δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση.

*5. Σύγκριση της έννοιας της «αναπαραγωγής» κατά το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29 και κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης*

63. Είναι εύλογο και από γλωσσική άποψη συνεπές να αντιμετωπίζεται το αποτέλεσμα της πράξης αναπαραγωγής ως «αναπαραγωγή» του αναπαραχθέντος στοιχείου.

64. Η διαδικασία συγχρονισμού, την οποία εκθέτει το αιτούν δικαστήριο, περιλαμβάνει, εντούτοις, πολύ περισσότερα στοιχεία από την απλή αναπαραγωγή του φωνογραφήματος. Πρέπει να παραχθεί ολόκληρο το οπτικό σκέλος του οπτικοακουστικού έργου –κάτι που, κατά κανόνα, αποτελεί το πρώτο βήμα–, η δε ηχητική επένδυση, η οποία περιλαμβάνει το φωνογράφημα (ή μέρη αυτού), θα πρέπει να προσαρμοστεί στο οπτικό σκέλος. Ενδέχεται να προστεθούν διάλογοι, καθώς και άλλα ηχογραφημένα, μουσικά ή μη, ακουστικά μέρη. Αυτά τα άλλα μέρη του οπτικοακουστικού προϊόντος πρέπει να έχουν αρκούντως πρωτότυπο χαρακτήρα προκειμένου να αναβαθμίζουν το συνδυασμένο αποτέλεσμα σε οπτικοακουστικό «έργο» κατά την έννοια του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας και αυτό να μην εμπίπτει στην έννοια του φωνογραφήματος όπως ορίζεται στο πλαίσιο της Συνθήκης του ΠΟΔΙ<sup>40</sup>.

65. Καθόσον ούτε η οδηγία περί εκμίσθωσης ούτε η οδηγία 2001/29 περιέχουν οποιονδήποτε ορισμό της φράσης «φωνογράφημα που εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς ή αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού» ή των όρων «φωνογράφημα» και «αναπαραγωγή» που χρησιμοποιούνται εκεί, η σημασία και το περιεχόμενο τόσο της φράσης όσο και των όρων πρέπει να προσδιοριστούν σύμφωνα με το σύνηθες νόημα που έχουν στην καθημερινή γλώσσα, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου χρησιμοποιούνται<sup>41</sup>. Στο περιεχόμενο διάταξης που δεν παραπέμπει ρητώς στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της, πρέπει να αποδίδεται, εντός του συνόλου της Ένωσης, αυτοτελής και ενιαία ερμηνεία, όπως προκύπτει από τις επιταγές τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισοτήτας<sup>42</sup>.

66. Αρχής γενομένης από το πλαίσιο εντός του οποίου χρησιμοποιούνται οι όροι και η φράση που παρατέθηκαν ανωτέρω, ο όρος «αναπαραγωγή» περιέχεται όχι μόνο στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης, αλλά και στο άρθρο 7 της οδηγίας 92/100 καθώς και στο άρθρο 3 της οδηγίας 2001/29, όπου επανεμφανίζεται η διάταξη εκείνη.

39 Όπ.π., σημεία 35, 36, 49, 50 και 52. Βλ. για διαφορετική έκβαση, Phonographic Performance Co. of Australia Ltd. κατά Federation of Australian Commercial Television Stations, [1998] HCA 39, υπόθεση την οποία το Supreme Court of Canada (Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά) έκρινε διαφορετικά λόγω διαφορών στις σχετικές νομοθετικές διατάξεις. Η απόφαση στην αυστραλιανή υπόθεση λήφθηκε από την πλειοψηφία τριών δικαστών, ενώ δύο δικαστές μειοψήφησαν. Επισημαίνεται ότι η αυστραλιανή απόφαση δεν αφορά συγγενικά δικαιώματα, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο του άρθρου 12 της Σύμβασης της Ρώμης.

40 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή αναφέρθηκε στα βίντεο στο Youtube όπου τα φωνογραφήματα συνοδεύονται απλώς από εικόνες του εξωφύλλου του CD ως παραδείγματα οπτικοακουστικού περιεχομένου το οποίο δεν ανέρχεται στο επίπεδο του «έργου» κατά την έννοια του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας με συνέπεια να συνιστούν «φωνογραφήματα» κατά την έννοια της Συνθήκης του ΠΟΔΙ. Συντάσσομαι με την ανάλυση αυτή.

41 Βλ. απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Pehlham κ.λπ. (C-476/17, EU:C:2019:624, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

42 Βλ. απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 2003, SENA (C-245/00, EU:C:2003:68, σκέψη 23 και την εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

67. Όπως έχει επανειλημμένως αποφανθεί το Δικαστήριο, λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης για ενότητα και συνοχή της έννομης τάξης της Ένωσης, οι έννοιες που χρησιμοποιούνται στις οδηγίες 2001/29 και 2006/115 πρέπει να έχουν την ίδια σημασία, εκτός εάν ο νομοθέτης της Ένωσης έχει εκφράσει, εντός συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου, διαφορετική βούληση<sup>43</sup>.

68. Συναφώς, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι διαφορετικοί σκοποί και ο διαφορετικός χαρακτήρας των συμφερόντων που προστατεύονται, αφενός, από τις διατάξεις του δικαίου της ΕΕ (και τις αντίστοιχες διατάξεις του διεθνούς δικαίου) οι οποίες παρέχουν στους ερμηνευτές ή εκτελεστές και στους παραγωγούς αποκλειστικό (πλην όμως μεταβιβάσιμο) δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν ορισμένες πράξεις, όπως το δικαίωμα των παραγωγών να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή των φωνογραφημάτων τους, και, αφετέρου, από τα δικαιώματα σε εύλογη αμοιβή για εκμίσθωση ή δανεισμό ή για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή παρουσίαση στο κοινό, τα οποία είναι κατ' ουσίαν δικαιώματα οικονομικού χαρακτήρα<sup>44</sup>.

69. Σκοπός των μεν είναι να παράσχουν στους ερμηνευτές ή εκτελεστές και στους παραγωγούς φωνογραφημάτων τα μέσα για τον έλεγχο συγκεκριμένων μορφών χρήσης των αποτελεσμάτων των συνεισφορών τους, παρέχοντάς τους έτσι τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται αμοιβή για τη χρήση αυτή, ενώ σκοπός των δε είναι να αποζημιώσουν τους ερμηνευτές ή εκτελεστές ή τους παραγωγούς για τη χρήση των εκτελέσεων ή των επενδύσεών τους στο πλαίσιο χρήσεων τις οποίες δεν ελέγχουν.

70. Όσον αφορά τον όρο «παρουσίαση στο κοινό», ο οποίος χρησιμοποιείται τόσο στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 όσο και στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας περί εκμίσθωσης, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως αποφανθεί ότι οι διατάξεις αυτές επιδιώκουν σκοπούς που είναι σε κάποιο βαθμό διαφορετικοί, καθώς το ως άνω άρθρο 3 παρέχει στους δημιουργούς ένα δικαίωμα «προληπτικής φύσης»<sup>45</sup>. Το ίδιο θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ισχύει σε σχέση με το άρθρο 2 της οδηγίας 2001/29· και αυτή η διάταξη παρέχει στους δικαιούχους δικαίωμα «προληπτικής φύσης», και συγκεκριμένα το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή.

71. Εξάλλου, ο όρος «αναπαραγωγή» μπορεί να θεωρηθεί ότι παραπέμπει είτε στη διαδικασία αναπαραγωγής συγκεκριμένου στοιχείου είτε στο αποτέλεσμα της αναπαραγωγής αυτής. Αυτό που απαγορεύεται από το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29 είναι η άνευ αδείας *πράξη* της αναπαραγωγής, ενώ το άρθρο 8, παράγραφος 2, προβλέπει αμοιβή για ορισμένες χρήσεις αναπαραγωγής, υπό την έννοια του αντιγράφου φωνογραφήματος, ήτοι της χρήσης ενός στοιχείου. Πρόκειται για δύο διαφορετικές σημασίες της ίδιας λέξης.

72. Συναφώς, η υπό κρίση υπόθεση διαφέρει από την περίπτωση που εξετάστηκε στην απόφαση Reha Training<sup>46</sup>, στην οποία το Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 31 και 32, ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση να προσδώσει διαφορετικές σημασίες στην έννοια της «παρουσίασης στο κοινό» στην οδηγία 2001/29 και στην οδηγία 2006/115 αντιστοίχως, αφού μάλιστα τα δικαιώματα που προβλέπονται από τις δύο αυτές οδηγίες απορρέουν από την ίδια γενεσιουργό αιτία (και η επίμαχη έννοια είναι μέρος αυτής της γενεσιουργού αιτίας).

43 Βλ. αποφάσεις της 31ης Μαΐου 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, σκέψη 28), και της 4ης Οκτωβρίου 2011, Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 188).

44 Για την εξέταση του δικαιώματος σε αμοιβή κατ' αντιπαραβολή προς το αποκλειστικό δικαίωμα στο πλαίσιο του άρθρου 15 της Συνθήκης του ΠΟΔΙ, βλ. Reinbothe, J., και von Lewinski, S., *The WIPO Treaties on Copyright – A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*, 2η έκδ., Oxford University Press, 2015, σ. 394, σημεία 8.15.17 επ.

45 Απόφασεις της 15ης Μαρτίου 2012, SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψεις 74 και 75), και της 31ης Μαΐου 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, σκέψεις 29 και 30).

46 Απόφαση της 31ης Μαΐου 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379).

73. Όσον αφορά το σύνθημα του όρου «αναπαραγωγή» στην καθημερινή γλώσσα, φρονώ ότι ουδείς θα θεωρούσε ότι ένα τυπικό οπτικοακουστικό έργο είναι «αναπαραγωγή» φωνογραφήματος το οποίο χρησιμοποιείται ως ηχητική επένδυση (μέρος αυτής) για το συγκεκριμένο έργο. Για παράδειγμα, δεν θεωρώ –και δεν πιστεύω ότι οποιοσδήποτε θα θεωρούσε– ότι μια κινηματογραφική ταινία όπως ο «Θάνατος στη Βενετία»<sup>47</sup> είναι «αναπαραγωγή» (μέρους) ηχογράφησης της Πέμπτης Συμφωνίας του Mahler, ή οποιοδήποτε άλλου μουσικού θέματος το οποίο περιλαμβάνεται στην ηχητική επένδυση της ταινίας αυτής<sup>48</sup>, ή ότι μια ταινία όπως «Ο πρωτάρης»<sup>49</sup> είναι «αναπαραγωγή» του τραγουδιού «The Sound of Silence» των Simon & Garfunkel, κατά το σύνθημα του όρου αυτού στην καθημερινή γλώσσα.

74. Η πράξη της αντιγραφής προϋφιστάμενης ηχογράφησης τραγουδιού στην ηχητική επένδυση ταινίας μπορεί να θεωρηθεί *πράξη* αναπαραγωγής, επειδή περί αυτού ακριβώς πρόκειται. Το τραγούδι αναπαράγεται και ενσωματώνεται στο οπτικοακουστικό όλον. Κατά τα προεκτεθέντα στα σημεία 33 έως 35 των προτάσεών μου, είναι σαφές ότι αυτή η πράξη αναπαραγωγής, υπό την έννοια του όρου ο οποίος χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του δικαιώματος αναπαραγωγής, εκτελείται κατά τον συγχρονισμό του φωνογραφήματος.

75. Εντούτοις, το γεγονός ότι η πράξη συγχρονισμού προϋφιστάμενης ηχογράφησης είναι πράξη αναπαραγωγής του φωνογραφήματος αυτού δεν καθιστά το προκύπτον οπτικοακουστικό έργο (του οποίου το τραγούδι είναι, κατά τεκμήριο, μακράν το μικρότερο και λιγότερο σημαντικό μέρος) αναπαραγωγή του τραγουδιού. Μια τέτοια σημασία δεν θα αντιστοιχούσε στο σύνθημα του όρου αυτού στην καθημερινή γλώσσα.

76. Στην υπόθεση Pelham, ζητήθηκε από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει το «δικαίωμα διανομής» το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 9 της οδηγίας περί εκμίσθωσης. Η διάταξη αυτή παρέχει, μεταξύ άλλων, στους παραγωγούς φωνογραφήματων αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσης στο κοινό των φωνογραφήματων τους, «συμπεριλαμβανομένων και των αντιγράφων τους», μέσω πωλήσεως ή με άλλους τρόπους. Το ερώτημα που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο ήταν αν φωνογράφημα το οποίο περιείχε ηχητικά samples που ελήφθησαν από άλλο φωνογράφημα (στην υπόθεση εκείνη, χωρίς τη συγκατάθεση των δικαιούχων του φωνογραφήματος από το οποίο ελήφθησαν τα ηχητικά samples) συνιστούσε «αντίγραφο», κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας περί εκμίσθωσης, του άλλου αυτού φωνογραφήματος. Το Δικαστήριο έδωσε αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό. Έκρινε, στηριζόμενο εν μέρει στον σκοπό του δικαιώματος διανομής το οποίο έχει ο παραγωγός φωνογραφήματος (και το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα, μέσω της κατάλληλης έννομης προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του, να αποσβέσει τις επενδύσεις που πραγματοποιεί, ενώ συμβάλλει επίσης στην καταπολέμηση της πειρατείας) και εν μέρει στην παράλληλη (καίτοι διαφορετικά διατυπωμένη) διάταξη του άρθρου 1, στοιχείο γ', της Σύμβασης της Γενεύης<sup>50</sup>, ότι φωνογράφημα το οποίο περιείχε ηχητικά samples από άλλο φωνογράφημα δεν συνιστά «αντίγραφο» του άλλου αυτού φωνογραφήματος, «εφόσον δεν ενσωματώνει ολόκληρο αυτό το φωνογράφημα ή σημαντικό μέρος του»<sup>51</sup>.

77. Επισημαίνεται ότι η υπόθεση Pelham αφορούσε περίπτωση κατά την οποία το αναπαραχθέν ή αντιγραφέν μέρος ήταν σημαντικά μικρότερο από το ολοκληρωμένο όλον, καθόσον αναπαράχθηκε μόνο μικρό μέρος του πρωτότυπου φωνογραφήματος. Στην προκειμένη περίπτωση, το επίμαχο φωνογράφημα μπορεί να αναπαραχθεί εν όλω ή εν μέρει κατά τη διαδικασία συγχρονισμού. Εντούτοις, έστω και αν το φωνογράφημα αναπαραχθεί στο σύνολό του κατά τον συγχρονισμό, η

47 Δραματική ταινία του 1971, την οποία σκηνοθέτησε ο Luchino Visconti, με σενάριο βασισμένο στην ομώνυμη νουβέλα του Thomas Mann.

48 Θεωρώντας ότι χρησιμοποιήθηκε προηχογραφημένη μουσική.

49 Ρομαντική κομεντί – δραματική ταινία του 1967, την οποία σκηνοθέτησε ο Mike Nichols, με πρωταγωνιστή τον Dustin Hoffman.

50 Σύμβαση της 29ης Οκτωβρίου 1971, περί της προστασίας των παραγωγών φωνογραφήματων εναντίον της μη επιτρεπόμενης αναπαραγωγής των φωνογραφήματων τους.

51 Απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Pelham κ.λπ. (C-476/17, EU:C:2019:624, σκέψη 55).



απαίτηση να μπορεί να χαρακτηριστεί το οπτικοακουστικό προϊόν «έργο» σημαίνει ότι οι αλλαγές που πραγματοποιούνται στο όλον πρέπει να πληρούν το κριτήριο της πρωτοτυπίας. Επομένως, δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί ότι το φωνογράφημα και το οπτικοακουστικό έργο είναι το ίδιο και το αυτό ή ότι το οπτικοακουστικό έργο είναι αναπαραγωγή ή αντίγραφο του φωνογραφήματος.

78. Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμώ ότι οι όροι «αναπαραγωγή» και «αντίγραφο», καίτοι δεν έχουν την ίδια σημασία, είναι συγγενικοί. Συγκεκριμένα, το άρθρο 3, στοιχείο ε', της Σύμβασης της Ρώμης ορίζει την «αναπαραγωγή» ως την παραγωγή ενός ή περισσότερων αντιτύπων μιας εγγραφής. Συναφώς, φρονώ ότι η προτεινόμενη λύση είναι αυτή που ευθυγραμμίζεται περισσότερο και με την προγενέστερη νομολογία του Δικαστηρίου.

#### IV. Πρόταση

79. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα του Tribunal Supremo (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ισπανία) ως εξής:

«Οι έννοιες “φωνογράφημα” και “αναπαραγωγή φωνογραφήματος” στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας, και στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας, δεν καταλαμβάνουν οπτικοακουστικό έργο στο οποίο έχει ενσωματωθεί φωνογράφημα κατόπιν λήψης άδειας από τον κάτοχο ή από τους κατόχους δικαιωμάτων επί του φωνογραφήματος, όπως απαιτείται από το άρθρο 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας.

Όταν το έργο που παρουσιάζεται στο κοινό είναι οπτικοακουστικό έργο καθεαυτό, δεν πρόκειται για “φωνογράφημα” κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100 και του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 το οποίο “χρησιμοποιείται” ή παρουσιάζεται στο κοινό.

Ως εκ τούτου, το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100 και το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 δεν επιβάλλουν στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν ότι ο χρήστης πρέπει να καταβάλει “ενιαία εύλογη αμοιβή” στον δικαιούχο ή στους δικαιούχους του ενσωματωμένου φωνογραφήματος κατά την “παρουσίαση στο κοινό” του οπτικοακουστικού έργου.»